

ФІЛОСОФІЯ ПРАВА
Контрольні питання для модуля і екзамену
на 2011/2012 н. р.
(денне та заочне навчання)

1. Праворозуміння: поняття; причини плюралізму; класифікація.
2. Поняття філософії права та її предмета: сучасні інтерпретації.
3. Складові філософії права: проблеми структуризації.
4. Співвідношення загальної теорії права і держави (праводержавознавство) та філософії права.
5. Основні функції філософії права.
6. Як залежить якість (ефективність) професійної діяльності юриста від його філософсько-правових поглядів (знань, уявлень)?
7. Загальне поняття методології філософії права. Її склад (структура).
8. Концептуальні підходи у науці філософії права як фундамент її методології (поняття, види, загальна характеристика).
9. Методи та способи (прийоми) дослідження у філософії права (поняття, види, загальна характеристика).
10. Потреби, інтереси та інші чинники, що впливають на застосування методології (насамперед концептуальних підходів) філософсько-правових досліджень. Методологічна дисципліна та її постулати. Способи їх порушення.
11. Трансформаційні перетворення у методології сучасної вітчизняної філософії права та інших галузей юридичної науки (причини, стан, тенденції).
12. Загальне поняття праворозуміння. Загальносоціальне (“природне”) і спеціальносоціальне (позитивістичне) праворозуміння. Причини їх існування.
13. Юридичний (логістичний) позитивізм.
14. Аналітична юриспруденція Дж.Остіна та ін.
15. “Чисте” вчення про право (нормативізм) Г.Кельзена.
16. Концепція “первинних” і “вторинних” правил Х.Херта.
17. Соціологічний позитивізм.
18. Школа “вільного права” (Є.Ерліх, Конторович, Жені).
19. Право як інструмент соціального контролю за боротьбою інтересів (Р.Паунд).
20. Юридичний реалізм (К.Левеллін, Дж. Френк).
21. Правовий інституціоналізм (Л. Дюгі, М. Оріу).
22. Психологічний позитивізм у філософії права.
23. Правопсихологічна концепція Л.Петражицького та її подальші прояви.
24. Екзистенціалістське праворозуміння.

25. Комунікативне право розуміння та герменевтичне праворозуміння. Право як наслідок індивідуального інтелектуального визнання.
26. Комплексні (інтегральні) різновиди позитивістського праворозуміння.
27. Марксистське праворозуміння.
28. Антропологічне праворозуміння.
29. Здобутки й проблеми позитивістського підходу до праворозуміння.
30. Закономірність існування непозитивістичного (“природного”) праворозуміння. “Природне” праворозуміння як наслідок і прояв неодмінного оцінювання явищ, що відображаються терміно-поняттям “право” у позитивістичних доктринах. Основні соціальні функції такого праворозуміння.
31. Загальна характеристика “природного” праворозуміння. Основні етапи його розвитку.
32. Плюралізм природно-правових учень і поглядів, концепцій. Їх класифікації.
33. Соціологічно-антропологічний підхід – методологічний фундамент сучасного наукового «природного» праворозуміння. Поняття «правова людина» і «правова особистість».
34. Поняття “природних” прав людини: основні філософсько-світоглядні підходи (легістський, етнічний, психологічний, релігійний, природничо-біологічний, природничо-соціальний); їх порівняльна характеристика.
35. Сутність прав людини як соціального явища. Чинники та герменевтичні закономірності розуміння (інтерпретації) прав людини.
36. Гідність людини як фундамент усіх її “природних” прав.
37. Зміст і обсяг прав людини як їх, відповідно, якісна й кількісна характеристики.
38. Здійснення (реалізація) прав людини та проблеми її обмежування. Межі прав людини (поняття, класифікація). Причини та підстави встановлення та застосування право обмежень.
39. Загальні тенденції розвитку прав і свобод людини (соціально-філософський аспект). Діалектика універсалізації назв та урізноманітнення, змісту й меж прав людини. Стандарти прав людини.